

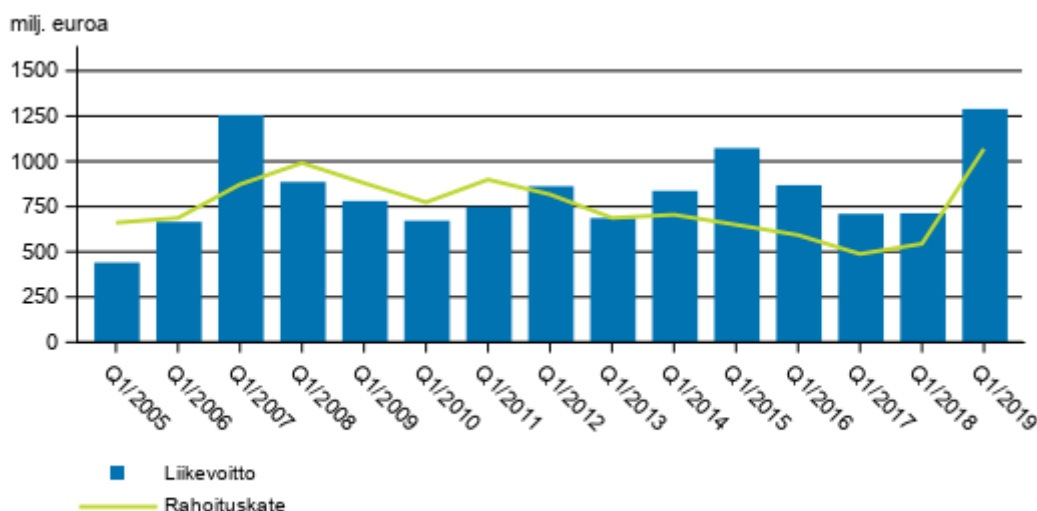
Luottolaitosten tilinpäätökset

2019, 1. vuosineljännes

Suomessa toimivien pankkien liikevoitto oli 1,3 miljardia euroa vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä

Suomessa pankkitoimintaa harjoittavien luottolaitosten rahoituskate oli vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä 1069 miljoonaa euroa ja liikevoitto 1289 miljoonaa euroa. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen luottolaitosten tilinpäätöstilastosta.

Suomessa toimivien pankkien rahoituskate ja liikevoitto 1. neljännes 2005-2019, milj. euroa

Korkotuotot ja korkokulut

Suomessa pankkitoimintaa harjoittavien luottolaitosten korkotuottoja kertyi vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä 2,7 miljardia euroa. Korkokulut puolestaan olivat 1,7 miljardia euroa. Näiden erotuksena laskettava rahoituskate oli noin miljardi euroa. Suhteessa vuoden takaiseen neljännekseen pankkiryhmistä rahoituskatetta kasvattivat eniten suomalaiset liikepankit. Tähän vaikutti kuitenkin merkittävästi Suomen pankkisektorilla vuoden 2018 neljänneksellä tehty suuri yritysjärjestely.

Hallintokulut

Hallinnon kulut ovat merkittävä kuluerä Suomessa toimiville pankeille. Hallinnon kuluja pankeilla oli neljännellä neljänneksellä 1,7 miljardia euroa. Palkat ja palkkiot olivat hallinnon kuluista 843 miljoonaa euroa eli 50,7 prosenttia.

Liikevoitto

Liikevoitto eli voitto jatkuvista toiminnoista ennen veroja oli 1,3 miljardia euroa vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä. Suhteessa vuoden takaiseen neljännekseen liikevoittoa kasvattivat erityisesti kasvaneet korko- ja palkkiotuotot. Merkittävän yritysjärjestelyn takia vuoden 2018 neljännen neljänneksen jälkeisten ajanjaksojen liikevoitto on kuitenkin huonosti vertailtavissa aiempien ajanjaksojen liikevoittoon.

Tase

Pankkien taseiden yhteenlaskettu arvo oli 720 miljardia euroa. Tästä oman pääoman osuus oli keskimäärin 5,9 prosenttia eli 42 miljardia. Suurin oman pääoman osuus taseesta oli osuuspankkien yhteenliittymän jäsenpankeilla, noin 12,3 prosenttia ja pienin ulkomaalaisilla pankeilla, noin 0,3 prosenttia. Keskimäärin kaikkien Suomessa toimivien pankkien oman pääoman osuus taseen loppusummasta nousi 1,8 prosenttiyksikköä vuoden takaisesta. Pankkisektorilla vuoden 2018 viimeisellä neljänneksellä tehty suuri yritysjärjestely vaikutti merkittävästi pankkien yhteenlaskettuun taseeseen ja oman pääoman määrään.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomessa toimivien pankkien tuloslaskelma 1.1.- 31.3.2019, 1 000 euroa.....	4
Liitetaulukko 2. Suomessa toimivien pankkien tase 1.1.- 31.3.2019, 1 000 euroa.....	6

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Suomessa toimivien pankkien korkotuotot ja palkkiotuotot, 1. neljännes 2005-2019, milj. euroa.....	8
Liitekuvio 2. Suomessa toimivien pankkien liikevoitto, neljänneksittäin 2009-2019, milj. euroa.....	8
Laatuseloste: Luottolaitosten tilinpäätökset.....	9

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomessa toimivien pankkien tuloslaskelma 1.1.- 31.3.2019, 1 000 euroa

	1.1.- 31.3.2019				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
Korkotuotot	2 304 405	166 844	223 291	52 321	2 746 862
(Korkokulut)	1 600 479	53 308	16 694	7 194	1 677 674
RAHOITUSKATE	703 926	113 537	206 597	45 128	1 069 188
(Kulut vaadittaessa takaisinmaksettavasta osakepääomasta)
Osinkotulot	25 396	..	260 832	..	296 628
Palkkiotuotot	681 762	121 012	140 903	30 940	974 616
(Palkkiokulut)	173 480	28 461	12 528	4 892	219 360
Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjaamiseen poistaseesta liittyvät voitot tai (-) tappiot, kun niitä ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina ja -velkoina, netto	62 986	316	62 566
Voitot tai (-) tappiot kaupankäyntiä varten pidettävistä rahoitusvaroista ja -veloista, netto	504 881	4 426	1 255	..	510 562
Voitot tai tappiot kaupankäyntirahaston ulkopuolisista rahoitusvaroista, jotka on pakko arvostaa käypään arvoon tulosvaikutteisesti, netto	362 938	..	5 458	26 760	395 163
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin liittyvät voitot tai (-) tappiot, netto	-466 069	..	1 469	..	-464 604
Voitot / (-) tappiot suojauslaskennasta, netto	6 664	..	-6	69	6 727
Kurssierot [voitto / (-) tappio], netto	-221 577	2 492	-219 018
Voitot tai (-) tappiot, jotka liittyvät rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien kirjaamiseen poistaseesta, netto	-61	-172	..
Liiketoiminnan muut tuotot	100 796	23 276	18 845	3 517	146 434
(Liiketoiminnan muut kulut)	30 791	3 379	57 324	11 397	102 891
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ, NETTO	1 557 394	236 688	565 490	96 134	2 455 706
(Hallinnon kulut)	1 260 425	150 704	208 184	43 667	1 662 980
josta: (Henkilöstökulut)	673 106	65 595	85 014	18 991	842 707
josta: (Muut hallintokulut)	587 319	85 108	123 170	24 676	820 273
(Poistot)	147 201	5 999	5 810	3 097	162 107
Tehdyistä muutoksista johtuvat voitot tai (-) tappiot, netto
(Varaukset / (-) varausten peruutukset)	7 149	3 234	172	12	10 567
(Rahoitusvarojen arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruuntuminen, kun niitä ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina)	-12 649	7 204	3 726	856	-862
(Tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyrityksiin tehtyjen sijoitusten arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruutus)
(Rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruutus)	455	..	-132	..	351
Tuloslaskelmaan kirjattu negatiivinen liikearvo
Voiton tai (-) tappion osuus sijoituksista tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyrityksiin

	1.1.- 31.3.2019				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
Voitto tai (-) tappio myytävänä olevista pitkäaikaisista omaisuuseristä ja luovutettavien erien ryhmistä, jotka on luokiteltu myytäväksi mutta joita ei voida pitää lopetettuina toimintoina
VOITTO TAI (-) TAPPIO JATKUVISTA TOIMINNOISTA ENNEN VEROJA	820 265	72 801	347 730	48 503	1 289 299
(Verokulut tai (-) -tulot, jotka liittyvät jatkuvista toiminnoista johtuviin voittoihin tai tappioihin)	74 196	13 972	20 201	16 631	125 001
VOITTO TAI (-) TAPPIO JATKUVISTA TOIMINNOISTA VEROJEN JÄLKEEN	746 069	58 829	327 529	31 872	1 164 299
Voitto tai (-) tappio lopetetuista toiminnoista verojen jälkeen
KOKO VUODEN VOITTO TAI (-) TAPPIO	746 069	58 829	327 529	31 872	1 164 299

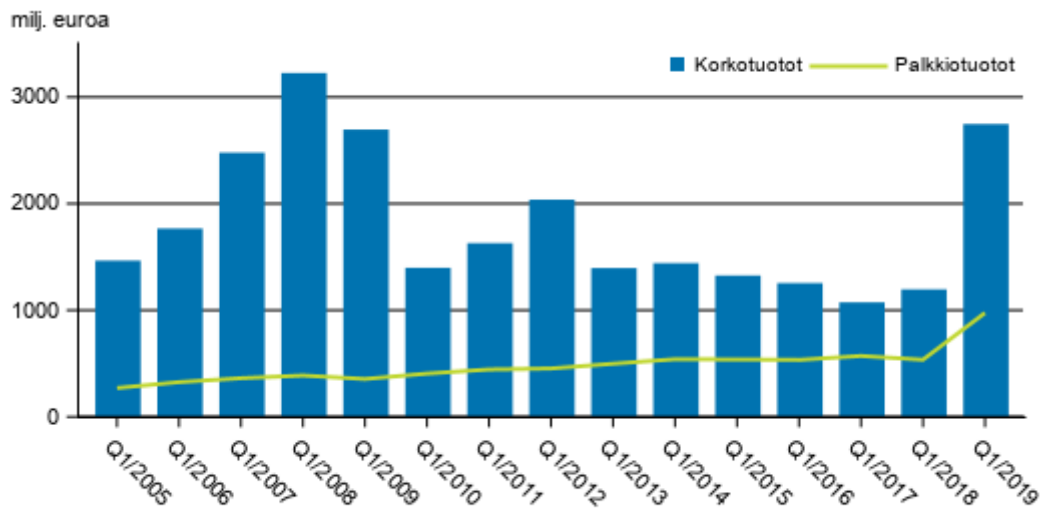
Liitetaulukko 2. Suomessa toimivien pankkien tase 1.1.- 31.3.2019, 1 000 euroa

	1.1.- 31.3.2019				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
VASTAAVAA
Käteinen, kassan saldot keskuspankeissa ja muut vaadittaessa maksettavat talletukset	67 207 990	60 889 598	1 474 353	620 344	130 192 285
Kaupankäyntiä varten tarkoitetut rahoitusvarat	109 791 514	1 210 512	113 601	..	111 115 627
Kaupankäyntivaraston ulkopuoliset rahoitusvarat, jotka on pakko arvostaa käypään arvoon tulosvaikutteisesti	22 171 127	534 368	22 945 794
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	647 101
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat	44 826 077	..	6 142 017	..	52 042 936
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvarat	236 282 814	34 507 263	72 965 820	9 520 057	353 275 954
Johdannaisopimukset - suojauslaskenta	2 588 985	..	171 648	63 904	2 824 537
Suojauskohteiksi hyväksyttävien erien käyvän arvon muutokset korkoriskin portfoliosuojauksessa
Sijoitukset tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyrityksiin	15 523 825	..	17 434	..	15 780 046
Aineelliset hyödykkeet	1 206 807	127 890	632 279	122 506	2 089 481
Aineettomat hyödykkeet	2 676 718	9 055	7 426	32 338	2 725 537
Verosaamiset	390 025	52 759	36 943	7 640	487 368
Muut varat	25 018 353	304 218	54 694	347 638	25 724 903
Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja luovutettavien erien ryhmät
VARAT YHTEENSÄ	528 122 054	97 641 411	81 837 939	12 335 974	719 937 378
VASTATTAVAA
Kaupankäyntiä varten tarkoitetut rahoitusvelat	96 976 951	..	85 393	..	98 184 635
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	3 472 241
Jaksotettuun hankintamenoön kirjatut rahoitusvelat	369 527 584	94 664 389	69 291 733	10 757 412	544 241 118
Johdannaisopimukset - suojauslaskenta (velat)	722 497	..	148 354	..	873 370
Suojauskohteiksi hyväksyttävien erien käyvän arvon muutokset korkoriskin portfoliosuojauksessa	985 497	51 320	1 036 817
Varaukset	986 068	22 125	10 269	1 371	1 019 833
Verovelat	395 641	61 038	20 888	9 959	487 526
Vaadittaessa takaisinmaksettava osakepääoma
Muut velat	24 429 175	1 195 397	2 293 468	403 713	28 321 753
Myytävänä oleviksi luokiteltuihin luovutettavien erien ryhmiiin sisältyvät velat
VELAT YHTEENSÄ	497 201 086	97 359 807	71 850 104	11 226 295	677 637 293
Pääoma	4 852 173	..	3 564 919	..	8 567 715
Rahasto, johon ylikurssi kirjataan	558 792	569 112

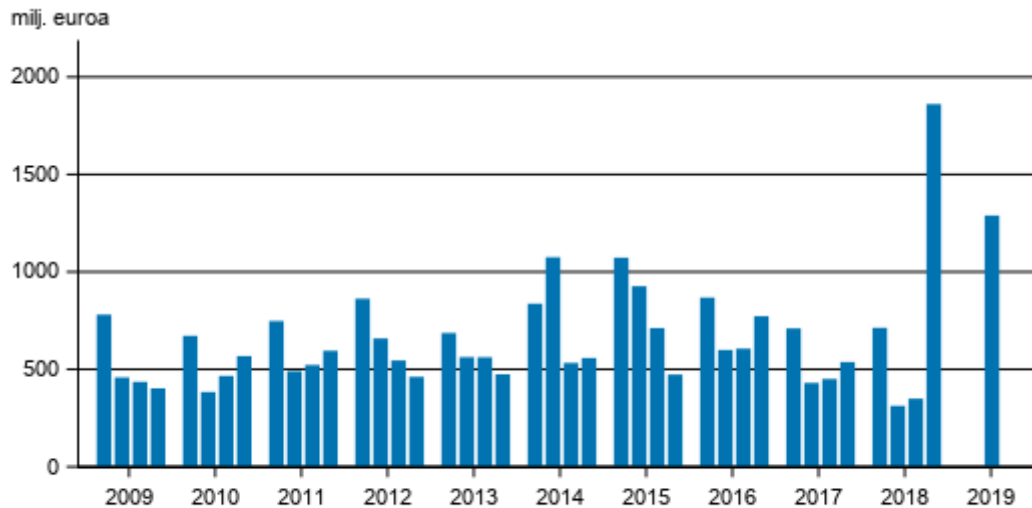
	1.1.- 31.3.2019				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
Liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset instrumentit (muu kuin pääoma)
Muu pääoma	124 176	124 700
Kertyneet muun laajan tuloksen erät	-89 790	..	120 631	..	55 368
Kertyneet voittovarot	23 181 766	200 581	3 888 359	550 456	27 821 162
Uudelleenarvostusrahastot
Muut rahastot	798 304	..	2 086 396	..	3 252 095
(-) Omat osakkeet
Emoyrityksen omistajille osoitettava voitto tai tappio	746 069	58 829	327 527	31 872	1 164 297
(-) Väliosingot
Vähemmistön osuudet [määräysvallattomien omistajien osuudet]
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	30 920 968	281 604	9 987 833	1 109 679	42 300 084
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	528 122 054	97 641 411	81 837 937	12 335 974	719 937 377

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Suomessa toimivien pankkien korkotuotot ja palkkiotuotot, 1. neljännes 2005-2019, milj. euroa

Liitekuvio 2. Suomessa toimivien pankkien liikevoitto, neljänneksittäin 2009-2019, milj. euroa

Laatuseloste: Luottolaitosten tilinpäätökset

1. Tilastotietojen relevanssi

Luottolaitosten tilinpäätöstilasto kuvaa Suomessa toimintaa harjoittavien luottolaitosten sekä suomalaisten luottolaitosten ulkomaisten sivukonttorien toiminnan kehitystä. Tilasto sisältää tuloslaskelman ja taseen, joissa eritellään luottolaitosten tilinpäätösten keskeisimpiä virta- ja varantosuureita.

Tilaston tulkinnan kannalta on tärkeää huomata, että luottolaitoksia ei tarkastella tilastossa konserneina vaan itsenäisinä instituutioina. Lisäksi tulee ottaa huomioon, että neljännesvuosittaiset tuloslaskelmatiedot esitetään tilastossa yleensä kumulatiivisina. Siten alkuvuonna lopettaneiden luottolaitosten tuloslaskelmat ovat tilastossa mukana kyseisen vuoden loppuun asti. Koska tase kuvaa tietyn hetken varoja ja velkoja, tasetietoja ei voida esittää kumulatiivisina, vaan tase kertoo kunkin neljänneksen päätöspäivän tilanteen. Lopettaneet luottolaitokset putoavat siis pois tilastossa esitettävästä taseesta heti lopettamista seuraavalla neljänneksellä. Tästä erosta johtuen tuloslaskelman tilikauden voitto ei välttämättä täsmää täysin taseen tilikauden voittoon.

Tiedonkeruun määrittelyvaiheessa on huomioitu mm. Euroopan kansantalouden tilinpitoasetuksen, nk. FISIM-asetuksen, neljännesvuosittaisen rahoitustilinpidon, alueellisen panos-tuotoksen sekä EU:n rakennetilastoasetuksen luottolaitosliitteen edellyttämät tiedot. Lisäksi osa kerättävistä tiedoista toimii Finanssivalvonnan valvontatoimen pohjana.

Käytetty tilinpäätöskaava perustuu valtiovarainministeriön asetukseen luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä sekä Finanssivalvonnan em. asetusta täydentävään määräykseen. Tiedot kerää Finanssivalvonta kaikilta Suomessa toimivilta pankeilta sekä muilta luottolaitoksilta ml. ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit Suomessa.

Tiedonantovelvollisuus perustuu Tilastolakiin (280/2004/14§) sekä Finanssivalvonnasta annettuun lakiin (878/2008/18§ ja 60§) ja valtiovarainministeriön asetukseen.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tiedot kerätään kokonaistutkimuksena suorana tiedonkeruuna kaikilta Suomessa toimivilta pankeilta sekä muilta luottolaitoksilta ml. ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit Suomessa. Tiedot kerätään sähköisesti.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilaston laatu on hyvä. Tilasto perustuu luottolaitosten kirjanpitoon. Aineistolle tehdään tarkastusvertailuja luottolaitosten julkaistuihin tilinpäätöksiin.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tarkat julkaisupäivät näkyvät tämän sivuston kohdassa "Tulevat julkistukset".

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilasto julkaistaan verkkojulkaisuna Tilastokeskuksen sivuilla. Vuoden 2008 loppuun asti tiedot julkaistiin myös osana Rahalaitokset painojulkaisua.

Tuloslaskelma- ja tasetietojen aikasarjat ovat saatavilla vuodesta 1999 alkaen tilaston verkkosivulla tietokantatalukkona. Lisäksi Tilastokeskus tuottaa pyynnöstä muita aikasarjoja luottolaitosten liiketoimintaa kuvaavista luvuista.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Vuoden 2018 alussa useimmat aikasarjat katkeavat tilinpäätöskäavan muutoksen takia, kun FINREP-raportoinnissa otettiin käyttöön uusi IFRS 9 -tilinpäätösstandardi. Tätä ennen yhtenäisellä tilinpäätöskäavalla tuotetut luottolaitosten tilinpäätökset on saatavissa vuosilta 1995-2004, 2005-2013 ja 2014-2017.

Vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä Luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston liite- ja tietokantataulut on muutettu vastaamaan paremmin Finanssivalvonnan FINREP-tiedonkeruulomakepohjaa. Muutokset ovat pieniä, eivätkä juurikaan vaikuta Luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston vertailukelpoisuuteen aikaisempiin neljänneksiin nähden.

Vuoden 2016 toisesta neljänneksestä lähtien Finanssivalvonnan FINREP-raportoinnista poistettiin liitetietotaulukoita. Muutoksen vaikutuksesta luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston Liitetäulukkoita 3, 4 ja 5 (Kotimaisten talletuspankkien korkotuottojen ja -kulujen erittely, palkkiotuottojen ja -kulujen erittely sekä hallintokulujen erittely) ei ole saatavilla. Jäljelle jääneet FINREP-taulukot muuttuivat jonkin verran. Muutokset eivät aiheuttaneet merkittäviä muutoksia luottolaitosten tilinpäätökset -tilastoon ja vertailukelpoisuus aikaisempiin neljänneksiin pääosin säilyi.

Vuoden 2014 alussa aineiston tietosisältö muuttui Finanssivalvonnan FINREP-raportoinnin myötä. Tästä johtuen aikasarjat osin katkeavat eivätkä tiedot ole täysin vertailukelpoisia aiempiin vuosiin verrattuna. Tätä ennen yhtenäisellä tilinpäätöskäavalla tuotetut tiedot on saatavilla vuosista 2005-2013 ja 1995-2004.

Vuoden 2005 alussa useimmat aikasarjat katkeavat tilinpäätöskäavan muutoksen takia. Silloin otettiin käyttöön luottolaitosten tilinpäätösraportoinnissa uusi IAS/IFRS-tilinpäätösstandardi. Tätä ennen yhtenäisellä tilinpäätöskäavalla tuotetut tilinpäätöstilastot luottolaitoksista on saatavissa vuosilta 1995-2004. Vuodesta 1974 vuoteen 1995 tuotettiin tilinpäätösjulkaisuja luottolaitoksista siten, että rahoitusyhtiöt ja luotto-osakeyhtiöt eivät sisällyneet yhtenäistettyyn kehikkoon. Nämä eivät vielä olleet yhtenäisen luottolaitoslainsäädännön piirissä. Ennen vuotta 1974 kustakin pankkiryhmästä tuotettiin erillinen julkaisu, joiden sisällöt poikkesivat jossakin määrin toisistaan myös tilinpäätöskäavan osalta. Tilastokeskus on julkaissut ns. pankkitilastoja vuoden 1970 tiedoista alkaen kaikista pankkiryhmistä. Pankkitilastojen taival alkoi vuoden 1868 säästöpankkitalastosta, joka oli säästöpankkien tarkastajan kertomus säästöpankkien tilasta ja hoidosta.

Lopettaneiden yritysten käsittelyä muutettiin tilaston tuloslaskelmatietojen osalta kolmannella neljänneksellä 2007. Muutos toteutettiin takautuvasti vuoden 2006 alusta alkaen. Aiemmin lopettaneet yritykset putosivat välittömästi lopettamisen jälkeen pois tuloslaskelmatilastosta. Nyt lopettaneiden luottolaitosten tiedot lasketaan mukaan kumulatiiviseen tuloslaskelmatilastoon aina lopettamisvuoden viimeiseen neljännekseen asti. Muutos ei vaikuta tasetietoihin. Muutos parantaa peräkkäisten neljännesten vertailua vuoden sisällä.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilasto on tuotettu vallitsevan tilinpäätösstandardin mukaisesti ja on vertailukelpoinen muihin luottolaitosten tilinpäätöstilastoihin nähden. Tilastossa luottolaitoksia tarkastellaan itsenäisinä instituutioina, ei konserneina.

Lisätietoja

Antti Suutari 029 551 3257

Jarkko Kaunisto 029 551 3551

Vastaava tilastojohtaja:
Ville Vertanen

rahoitusmarkkinat@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Luottolaitosten tilinpäätökset, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-372X (pdf)